Kis-Czell, 1902. IV. évfolyam. 41. szám. Vasárnap, október 12.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.
Fél évre . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem véletnek.

Nyomor és szerelem.

Társadalmunk félszegségeiről, az emberek elfajulásáról, züllésről és erkölcstelenségéről ma-már általánosságban nem érdemes irni, mert ezer és egy esetben foglalkozott a sajtó a mai visszás, megdöbbentő viszonyokkal, rámutatott a fertőre, a posványra, ostorozta a bünök burjánzását, majd mentő okokat keresett az emberiség laza erkölcsének, ingadozó jellemének enyhébb elbirálására.

Hasztalan hangzanak el a panaszhangok, a hazafias érzéstől áthatott melankolikus beszédek, a társadalmat nem lehet megjavitani, átformálni. A betegség régi, idült nyavalya, korlátozni nem lehet, terjed ijesztő mértékben és kétségbeejtő nyomorusággal.

Az az eset, melyről szólunk, elüt a sablonos, mindennapi bünöktől, érdemes vele foglalkozni. Ha férfi volna a főszereplő, nem is akadnánk meg rajta, egyszerüen napirendre térnénk fölötte. De egy szánalomraméltó, alapjában véve romlatlan lelkü, gyengéd és finomérzésü nőről van szó, ki előkelő családból származik és vasuti pénztárosnő volt, mely minőségben idegen pénzhez nyult.

A nő mindenkor korrektebb, pontosabb, lelkiismeretesebb egy felelősséggel járó állásban, mikt a férfi. Rendkivül könnyelmünek és erkölcstelennek kell lenni, hogy idegen vagyont elhulajdonitson. Ami a nőt a bűnre csábitja az többnyire a szerelem és még inkább a nagy nyomoruság, de nem annyira a saját nyomorusága, mostoha helyzete, hanem azé vagy azoké, akikhez legjobban vonzódik, akiket igaz szeretettel körülovez.

Nemrégiben fiatal lány sikkasztott, hogy beteg, özvegy édes anyját az elhanalástól megmentse, Most Freitág Ilonát a vasuti pénztárosnőt a szerelem és a nyomoruság sodorta a bűn ösvényére, Mint egyedülálló nő annyira, amennyire eltengődött volna csekély fizetéséből, de két embernek kevés volt az a hatvan korona, amit a nő fizetéséül kápott.

Szeretett egy fiatal embert, kivel egybekelt és ki foglalkozás hiján az asszony csekély javadalmazására volt utalva. E nyomasztó helyzethez járult, hogy a vasutnál megtudták, hogy férjhez ment, ami csekély fizetése miatt tilos lett volna, miért is fölmondtak neki. E csapás a szerencsétlen nő lelkének egyenes utját végképp megbillenté s ennek határa alatt nyult idegen pénzhez. E végzetes lépése a börtönbe juttatta.

Nem lehet elitélnünk ezt a nőt ballépéseért; — amit tett, azt nyilván nem a józan esze diktálta már, agyában a gondolatok összekuszálódtak, kutatta, kereste a mentő utat, de nem találta. Nem akarta elhagyni férjét, kit ő tartott ki, nem tett neki szemrehányást, nem korholta; a férfi talán átérezte a nyomoruságos sors szégyen, teljes állapotát, talán restélte, hogy a felesége keres helyette s nem keresheti meg a betevő falatot.

A nő pedig vétkezett. Letartóztatásánál folyton hangoztatta, hogy férje nem tudott sikkasztásáról semmit.

A szigoru törvény el fogja itélni a megtévelyedett nőt, a paragrafus kiméletlenül rásujtja a nagy büntetést, megbélyegzett alakja lesz a társadalomnak.

A nemesen érző, humánus emberiség mégis a legnagyobb részvéttel viseltetik e szerencsétlen sorsu nő iránt, akit nem rossz hajlam, könnyelmüség, fény és pompa utáni vágyakozás, eldurvult érzés vitt a bün utjára, hanem igazán érző szive, nagy szerelme és még nagyobb nyomorusága.

TARCZA.

Magyar Remekirók.

A magyar irodalom főmüvei.

Lehet, hogy a jövendő kritikusa egykor talán szigoruan itél korunk irodalmi munkásságáról s méltán megrója meddőségünket, mely az utolsó pár évtized alatt egyetlen egy számottevő nagy költői alkotással se gazdagitotta irodalmunkat; — de viszont tény e hanyatló kornak egy örök érdeme, amit legegyszerübben ugy fejezhetnénk ki, hogy: nemzeti irodalmunk kodifikalása.

Tisztán művészi szempontból sajnálhatjuk hogy irodalmunk, ugy a tárgyak dolgában, melyekkel foglalkozik, valamint és főkép forma tekintetében is alább szállt; de ha a hanyatlásnak e kézzel fogható jelei elszomoritanak is, vigasztalast lelhetünk abban, hogy az irodalom, a könyvek szeretete fokozottabb mértékben terjed a nép széles rétegeiben is és megszünt a szükebb körü, müveltebb osztályok kizárólagos tulajdona lenni.

Az elődek erdeme mindig nehéz kötelességek terhét rójja az utódokra: — s hogy korunk valóban szegény is örökbecsü alkotásokban, ezt a hiányt, amely voltaképen a sors és nem a nemzet hibája, azzal akarja pótolni, hogy elhunyt nagyjainak remekeit igyekszik közkincsévé tenni az egész nemzetnek. Mert annak, aki nem is merte Aranyt, Vörösmartyt és többi jeleseinket: — szinte mindegy, akármikor ragyogtak is e napok irodalmunk egén; a fődolog az, hogy megismeri, olvashatja a magyar nemzeti géniusz e legdicsőbb képviselőinek munkáit.

Ebből a szempontból a Franklin-Társulat kitörülhetetlen betükkel véste föl nevét a magyar nemzeti irodalom kőtáblaira. A „Magyar Remekirók“-nak azzal a gyüjteményes kiadásával, melyben egybe gyüjti a legkiválóbbat, amit a nemzeti költészet és rhetorika terem ett, sokféleképpen szolgálta a magyarság érdekeit.

Szinte politikai fontosságu ez a vállalkozás: dokumentálása a magyar nemzeti géniusz erejének, gazdagságának; szinte azt mondhatnók: jogczime és igazolványa a magyar nemzetnek arra, hogy helyet kérjen magának a müvelt nyugoti nemzetek közt, s oda üljön a „népek kerek asztalához“, ahol a czivilizált Európa sorsát intézik. Megirétődve kell, hogy tekintsen e monumentális vállalkozásra minden magyar: szellemi szupremáczia jának diadaljele ez a könyvtár minden nemzetiségek fölött, melyek vele élnek és laknak e hazában. Mert ha a tót és a szász mind össze szedik és összegyüjtik is a mi jeleset valaha nemzeti irodalmuk teremtett: mindanyi együtt és összesen még a tizedrészét se teszi annak, amit a Franklin-Társulat, igen szigoru kritikával, a „Magyar Remekirók“ könyvtárának 55 kötetre tervezett gyüjteményébe fölvenni szándékozik.

Ötvenöt kötet irodalmi kincs! . . . Mi, akik tudtuk, hogy mennyi a költő-fejedelmünk, de a könyvkiadás fejletlen volta miatt sohase láthattuk együtt, összegyüjtve ama szellemi nagyságokat, akik méltók, hogy nap-nap után ott legyenek minden magyar szeme előtt, — az első pillanatban meghökkentünk. Féltettük a kiadótársulatot, mely e mindenképpen nagy, de mégis vállalatba fogott: — féltettük a közönség részvétlenségétől, mert a vállalat oly pillanatban indult meg, a midőn a nemzet legfontosabb érdekei forogtak koczkán, amelyek háttérbe szoritással fenyegették a tisztán müvészi és irodalmi érdekeket.

Ám ez az aggodalmunk alaptalan volt. A nemzet, mely természetes ösztönével megérezte, hogy a költészet, az irodalom pártolása, a nemzeti géniusz alkotásainak megbecsülése, elválhatatlan kapcsolatban van a haza boldogulásával sőt fönmaradásával is; lelkes pártolással felelt a Franklin-Társulat kibocsatott prospektusára, mely olcsó, egyöntetü, 55 kötetes kiadásban ajánlta föl nemzetének a „Magyar Remekirók“ főmüveit.

Férfi nyakkendő különlegességek, kalapok, ingek, gallérok, valódi Jager női és férfi alsó ruhák óriási választekban egyedül RÓZSA SÁNDOR divatáru kereskedésében

6—11 KIS-CZELL, Fő-tér

A szüret.

Hajh! szép idők valának hajdan a szüreti idők édes hazánkban. Amikor cso moszolták, taposták a szőlőt és csepegett a sajtó alól az Isten adta lé, vig danolás kisérte. Legények, fehércselédek boldog jókedvvel sürgölödtek forgolódtak, taraczklövések csattogtak és alkonyatkor tánczra perdült az ifjuság, de a vénje se nézte tétlenül, hanem hangos szóval, itt-ott maga is tánczra kerekedvén, belevegyült zajos mulatságba. Jó idők jártak még akkor s az emberi kedély nem volt még annyira kifáradva, hogy egy-két napra ne szabadulhatott volna minden gondtól, bánattól.

Illetékes helyen szó volt már arról, hogy ezeket a szép időket, melyek lasanként egészen veszendőbe mennek, ismét fel kellene eleveniteni. Közeledik a szüret ideje és alkalomszerü arra is gondolni, hogy az izzadságos munkát váltsa fól jókedvü mulatság. Kivált az idén, mikor a szőlősgazda szép reménynyel tekint szüretje elé. Sok is, jó is lesz a bor, a jelek arra mutatnak.

Csak arra kell vigyáznunk, hogy a szüretet a maga idején tartsuk meg s indokolatlan elhamarkodással ne rontsuk a bor minőségét. A napokban a szőlősgazdák országos nagygyülést tartottak s ekkor is szóba került, hogy a szüretelési időt törvényhatósági szabályrendeletekkel kell meghatározni, nehogy az időelőtti szüreteléssel rontsák a magyar bor hitelét.

A szőlősgazdák nagy részének eléggé soha nem kárhozható rossz szokása, hogy mihelyt a szőlő lágyulni kezd, már neki szeretne mindén perczben rontani és leszüretelni.

A gazdának pénzre van szüksége, hogy vele tartozásait leróhassa, ám ez nem szolgálhat okul a korai szüretelésre, mert hisz tavasszal is van pénzre szüksége, miért nem kaszálja le tehát rozsvetését Szent György napkor, mikor kalászát hányja, hogy jó áron széna képében eladhassa? Nem kaszálja le, mert tudja, hogyha meg hagyja érni, sokkal többet fog az neki jövedelmezni. Ugyanigy van a korai és kései szüettel is.

Egy példa legjobban világitja meg, hogy milyen jó, ha a szüettel nem sietnek. A veszprémi püspök 1862. évben a londoni világkiállitásra somlyói bort küldött amely ott nagyon megtetszett az angoloknak s rögtön meg is vették jó drágán minden eladó somlyói borát, de megvették egyszersmind minden mustját is; csak azt kötötte ki magának a kereskedő, aki megvette, hogy ő maga szüetelhesse le, még pedig november hónapban: akóját a mustnak megfizette száz forintnál magasabban. Bezzélték akkortájban, hogy a püspök minden szomszédjának termését megvette a tőkén, amint állott s nemcsak megyés szomszédjaitól, hanem mindazoktól, akiktől csak kaphatta és fizetett érte, amit csak kértek, a szőlőt pedig hagyta állani novemberig.

És helyesen cselekedett. Ha leszüetelt volna október elején, mint az Somlyón szokás, lett volna — példaképpen mondjuk csak — három akó mustja, de igy, hogy novemberben szüetelt, lett csupán egy, a három akó mustot az akkori időkben eladta volna, hogy igen-igen magasan számitsunk, husz forintjával, tehát kapott volna hatvan forintot. azonban lett csak egy akó mustja, de ezért kapott százhusz forintot. tehát kétszer annyit.

Százféleképpen is be volt az már régi idő óta bizonyitva, hogy a kései szüret, habár sokkal kevesebb bort ad is, meg kétszerezi, sőt háromszorozza is annak árát, ami mindig nyereséggel jár, akármily kevés bor is szüeteljen a gazda, törekedtek is a néppel a korai szüretet minden uton módon elhagyatni és a kései szüetet megkedveltetni; nem egy nagyobb birtokos ment előre jó példával és hagyta szüetjét háromnégy héttel későbbre, mint az egész hegy s azután fölmutatta sokkal jobb borát, el is adta háromszoros áron; irtak már erről annyit, hogy társzekérre se férne föl az a tömetelen sok betü, amit rá pazaroltak és még sincs semmiféle eredmény; a népet, a nagy tömeget, se jó szó, se jó példa nem tudták megrögzott szokásától eltántoritani.

Nagyon jó lesz tehát, ha kényszeritik a szőllősgazdát a kései szüetelésre. Akkor azután igazán öröme is fog telni benne s lesz oka, hogy vidámsággal, ünnepséggel végezze legkedvesebb munkáját: a szüetelést.

HIREK.

— **Hátrálékos vidéki** előfizetőinket ismételten egész tisztelettel arra kérjük, legyenek szivesek a hátrálékokat mielőbb beküldeni, mert a legjobb akaratunk mellett sem tudunk tovább várni; oly nagy mennyiségre szaporodott fel kint levő követelésünk, hogy annak behajtását minden uton módon szorgalmaznunk kell. *Helybeli hátralékosainkat* is kérjük, legyenek szivesek a mult negyedre szóló nyugtáikat lapunk kézbesitőjénél kiváltani.

— **Beteg főszolgabiró.** Jakab Bódog a kis czelli járás főszolgabirája hetek óta sulyos betegen fekszik testvérénél a zalamegyei Nemes-Rádon. Jakab főszolgabirót kétszeri agyszélhüdés érte, állapota sulyos, felgyógyulásához kevés reményt füznek orvosai.

— **Gyémántlakodalmas házaspár.** Weltner Márton volt mesteri vendéglős, jelenleg vas-simonyi lakos folyó hó 20-án ünnepli nejével szül. Schönberger Rozáliával házasságuknak 50 éves jubileumát Vas-Simonyiban. A gyémánt lakodalmat ünneplő házaspár ma is jó egészségnek örvend ugy annyira, — hogy az öreg Weltner 85 éves kora daczára — nemrég gyalog jött be még Kis Czellbe a birósághoz egy peres ügyének tárgyalására.

— **Kórház gondnok nélkül.** A kis czelli közkórháznál tudvalevőleg lemondás folytán megüresedett a gondnoki állás. A gondnoki állásra több mint egy hónapja pályázat is volt hirdetve, mindennek daczára máig sincs gondnoka a kórháznak, az állást érthetetlen okból máig sem töltötték be. Ugyan ki lehet az oka ennek a huzavonának? Miért nem töltik be a gondnoki állást?

— **Mozgalom a tejkartel ellen.** A kis czelli polgárság körében mozgalom indult meg, bojkottálni a tejkartelt. Ugy vagyunk értesülve, hogy azon esetre, ha a kartellisták a tej árát lenem szállitják, a polgárság aláirási ivet bocsát ki és ha száz aláiró akad, száziter tej vételre (az pedig könnyen akad) akkor tejet a szomszédos veszprémmegyei Adorjánháza és Egeralja községekből fogják az ottani tejtermelő gazdáktól venni, kik szivesen beszállitják a tejet francó Kis Czellbe 12 fillér áron literenként.

— **Utczáinkról.** Több izben volt már szó lapunkban utczáinkról, egy ev óta folyton figyelmeztetjük az illetékes köröket az utczák rendezésére, ezideig azonban mindössze csak annyi történt, hogy az utczákat mérnök által

---

E nagy vállalatból, félév multán most kaptuk a második sorozatot.* E második sorozat szinvonala, — ha ugyan szinvonalról lehet beszélni ott, ahol mindegyik iró a legmagasabb polczon áll a maga egyéniségével, — egy vonalnyival se alacsonyabb az elsőénél; sőt e második sorozat még inkább jelzi a teljes gyüjtemény irányzatát és czélját: azt ugyanis, hogy semmi se hiányozzék belőle, amit csak a magyar nemzeti géniusz valóban nagyot és örökbecsüt alkotott. Mert a nagy államférfiak közül, akik nemzetünk bölcsességének és ékesen szólásának mesterei voltak, itt mar megkapjuk az elsőnek, Kossuth Lajosnak válogatott munkáit, melyeket nagy kegyelettel és helyes kritikával a dicső halott tulajdon fia, Kossuth Ferencz válogatott össze.

* Az első sorozat 1902. tavaszán jelent meg, a következő öt kötettel: Arany János munkai egy kötet, [illegible] Mihály munkái. I. kötet, sajtó alá rendezte Gyulai Pál. — Garay János munkai, sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán. — Csiki Gergely szinmüvei: sajtó alá rendezte Vadnay Károly. — A második sorozat most jelent meg, szintén öt kötettel: Arany János munkái. II. kötet, — Vörösmarty Mihály munkái, II. kötet. — Kossuth Lajos munkái, sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz. — Reviczky Gyula költeményei, sajtó alá rendezte Koroda Pál. — Szigligeti Ede szinmüvei. I. kötet, sajtó alá rendezte Bayer József. — Az egész, 55 kötetes gyüjtemény ára 220 korona s az összeg havi 3 koronas részletekben is törleszthető. A „Magyar Remekirók" megrendelheto a Franklin-Társulatnál, Budapesten.

És igy is van jól: hadd legyenek ott e gyüjteményben mindazok, akik az ihlet, a haza szeretet, a rajongó lelkesedés szálaiból szőtték fonták azt a vörös fonalet, az erős nemzeti érzést és fajszeretetet, mely egész irodalmunkon átvonul. Az meg, hogy a véletlen találkozásánál fogva Kossuth Lajos válogatott munkái éppen most jelentek meg, a midőn az egész nemzet egy szivvel-lélekkel ünnepli e legnagyobb fia születésének szazados fordulóját, csak növeli e sorozat nemzeti értékét minden magyar szivében, aki hazánk fuggetlenségének apostolát s vele a hazát is őszintén szereti.

E második sorozatban kapjuk Szigligeti szinmüveinek az első kötetét is. E fényes, nagyra hivatott talentum pályáját Bayer József, a magyar szini irodalom nagy tudásu történetirója mondja el, nagy alapossággal és szeretettel. Éppen jókor jött Szigligeti: a magyar szinpad mikor ő felépett. Hogy klasszikusnak fogja-e őt tartani a jövendő nemzedék is, hiu vita lehet csak; nekünk és minden magyar érzésü olvasónak örökké klasszikus marad, mert mélyen belelátott az emberi sziv örvényeibe, a lélek szakadékaiba, tele volt altalanos müveltséggel, mély erkölcsi tartalommal, s mindenek fölött magyar volt: nemzeti tudta tenni művészetét.

(Folyt. köv.)

lejtméreztették, de utczáink javitva, rendezve, maig sincsenek. Itt az ősz, jobban mondva a tél nyakunkon, igy lesz részünk egy esomó sárban csupán azért, mert az esőzés nem tud elfolyni. A legtöbb esővíz természetesen a Gyarmati téren és a „Korona" szálloda előtt a Dömölki utczán gyülemlik össze E vizek levezetése pedig felette egyszerü volna, csak a járdák mellett kellenék közvetlen vizlefolyó nyitott csatornát csinálni. A lapályos helyek feltöltésére, az utczák egyengetésére pedig kitünö és emellett olcsó anyagnak kinálkozik a sághegyi bazalt kő törmelék, mely lehengerezve többet ér az aszfaltnál.

— **Jom-Kipur.** Izraelita polgártársainknak nagy ünnepe volt tegnap. Jom-Kipurt, (hosszu nap) a bünbocsánat napját ülték. E napot imádsággal és böjtöléssel töltötték. Ugyanennek előestéjén éneklik el a gyönyörü dallamu Kol-Nidrét. Alig, hogy elmult, máris bejön a sátoros ünnep, mely kilencz napig tart. (16-tól, 25-ig) Hithü izraeliták, ezen ünnep nagy részét sátorban töltik.

— **Szüret a Somlyón.** A Somlyó hegyen szőlőbirtokkal biró tulajdonosok érdekében közöljük, hogy a Somlyón a szüret folyó hó 22 én kezdődik.

— **Országos vásár.** A legközelebbi országos vásár Kis Czellben folyó hó 24 én, pénteki napon lesz.

— **A Sághegyen** tartandó szüret napjának meghatározása végett ma tart gyülést a hegyközség. A szálongó hirek szerint az idei szüret e hó második felében lesz, valószinü 20 án kezdődik.

— **Tenyész üszők kiosztása.** A földmivelésügyi miniszterium tudvalevőleg 80 ezer koronát adott a kis-czelli járás községeinek tenyész üszők kiosztására emiatt vasárnap volt értekezlet Kis-Czellben a városházán, melyen részt vettek: Maróthy László dr. országos képviselő, Zatherreczky Géza, Rószler Károly, a vasm. gazd. egylet titkára és Schleiffer Kálmán kis-czelli állatorvos. A tenyész üszőket kisgazdáknak osztják ki 4 évi törlesztésre 5 százalékos kamat mellett. Mindazon kisgazdák, kik tenyészüszőt óhajtanak beszerezni, ebbeli kérelmükkel forduljanak a fent megnevezett bizottsági tag urakhoz.

— **Szombathely költségvetése.** Szombathely házipénztárának jövő évi költségvetési előirányzatát most adta ki a városi hatóság. Ebből megtudjuk, hogy a házi pénztár szükséglete 774,588 kor. 24 fillér, a fedezete pedig 558,318 kor. 80 fillért tesz ki. A hiány tehát 216,269 kor. 44 fillér. Ez a hiány a folyó évre előirt állami adók 65 százalékával fedezendő, mi a levonások nélkül 347,948 kor. 20 fillérre rug.

— **Csalnyerek megretirálása.** A jánoshházai Csalnyer & Comp közkereseti czég által e lapok felelős szerkesztője ellen inditott sajtóperben ama közleményekért, mely az ő működésüket, mint takarékpénztári eligazgatókét birálja, feljelentésüket vissza vonták. Hja! a táti nagyon félt az esküdt biróságtól. A többi közleménytő ugyan fentartják még vádjukat, de ezt meg elejti majd a törvényszék. Ez ügyhöz legközelebb bővebben hozzá szólunk.

— **Jövő évi sorozás.** A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter körrendeletét, melyet az 1903. évi sorozás előmunkálati tárgyában intézett az ország valamennyi törvényhatóságához: E szerint a jövő évi három korosztályt az 1880—82. évben született hadkötelesek képezik, kik kötelesek tartózkodásuk helyén még e hó folyamán az illető hatóság előtt jelentkezni, hol megadják nekik a kellő utbaigazitást további eljárásukra vonatkozólag.

— **Rokonok házassága.** Az összehasonlitó nemzetgazdaság nemzetközi egyesületében Berlinben érdekes felolvasást tartott Mayer tanár, a melyben a rokonok házasságának kellemetlen következményeit állitja össze. 155,516 örült közül 44,674, tehát 28·7 százalék volt olyan, ki terhelségét örökölte. Az örökölt terheltek közül 1075 származott vérrokonok közt kötött házasságból. Ezek közül 648 örökölte a terheltséget. Eszerint tehát az örökölt terheltség kétszer olyan nagyszámu a vérrokonok házasságából született gyermekek közt, mint a többi házasságból. A legsürübben ott jelentkezik terheltség, ahol a nagybátya veszi el unokahugát s kevesebb ott, hol két unokatestvér kelt egybe . . .

— **Villamos vasut a jégen.** Szt.-Péterváron csak kevés hid közvetiti a forgalmat a Néván át. Télen át a Néván széles utakat épitenek, ugy a gyalogjárók, mint a kocsik részére. Ebben az éven a Néván át villamos vasutat fognak épitenni, felső vezetéssel. A balparton fekvő államtanács és az átellenben fekvő tudományos akadémia palotája között mintegy 500 méter hosszu sinutat fektetnek. Egy másik vonal a Szt. Pál erődtől nyugatra keresztezi az ott mintegy 1000 mt széles folyamot. A Névát minden évben mintegy 5 hónapon keresztül szokta jég borítani, ugy hogy a vállalkozás busásan kifizetődik. A jégre való épités különben nem uj dolog. A Stayer hegyeken, Schweizban, Francziaországban és Skandináviában igen gyakran épitenek segélyházakat vagy megfigyelő tornyokat a 10—15 méter szélességü jégre. Igen gyakran megesik aztán az is, hogy jégesuszámlásokkor a magasan épitett mentőállomások, levándorolnak a völgybe.

— **A Balaton Irásban és Képben.** Keszthelyen, a Balaton metropolisában, a hajdani „Helikon" irodalmi ünnepélyek városában 1—2 nap mulva hazafias irányu, érdekes könyv jelenik meg: „A Balaton Irásban és Képben." Irta Sági János, a Keszthelyi Hirlap szerkesztőtársa az Uránia Magyar Tudományos Szinházban szinre kerülő Balaton czimü darab szerzője. A diszmunka 350 oldal s 120 képet tartalmaz. Az elő fizetési ára mégis csak 3 kor. Hazánk gyöngyéről, a Balatonról ilyen irányban, ekkora terjedelemben ennyi képpel könyv még meg nem jelent. A diszmunka a magyar tenger és szépséges vidékének leirását, a fürdő- és nyaralóhelyek elfogulátlan ismertetését tartalmazza, elregéli e vidék gazdag, szindus történelmi eseményeit, szép képekben elénk varázsolja a Balatonvidéknek képzelettel játszó várromjait, hegyeit, városait, falvait, nevezetességeit; az egyes fürdő- és nyaralóhelyekről, a Balatonvidék minden talpalatnyi részéről mindazt elmondja, ami a nyaralni vágyót, a Balaton mellett tartózkodót, a turistát, a hazánk szépségeinek megismerése után rajongó lelket érdekli. A könyv az olvasónak kellemes, soha nem unalmas társalgója, szórakoztatója, tanácsadója és nagy helyismeretü kalauza. A könyv jövöre angol és német nyelven is megjelenik. A bolti ára 5 kor. Akik a Keszthelyi Hirlapnál már most megrendelik, 3 kor. 70 fill. beküldése után bérmentve kapják.

— **A trafikosok munkaszünete.** A trafikosok egy régi óhajának tett eleget Lukács László pénzügyminiszter a hivatalos lapban közzétett rendeletével. A miniszter kiterjeszti a vasárnapi munkaszünetet a trafikosokra is, illetőleg megengedi, hogy a trafikot vasárnap és Szent István napján déli tizenkét órakor becsukhassák. Azonkivül megengedi a miniszter az egyes felekezetek nagy ünnepein, hogy a trafikot egész napra bezárják. A rendelet ez: A dohányárusok üzleti helyiségeinek nyitvatartását szabályozó és a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 15. paragrafusában foglalt, valamint e tárgyban időközönkint kiadott összes rendelkezésnek hatályon kivül való helyezésével — az 1891. évi XIII. törvényczikk 5. paragrafusában nyert felhatalmazás alapján, következőket rendelem: A dohányárus köteles árubelyiségét általában reggeli hét órától, a fő- és székvárosban esti kilencz óráig, városokban esti nyolcz óráig, egyéb helyeken esti hét óráig nyitva tartani s ezen idő alatt ugy a hozzá anyagbeszerzés végett utalt árusokat, valamint a náluk megjelenő fogyasztó közönséget a kivánt anyaggal pontosan, gyorsan és készségesen kielégiteni Vasárnap és Szent István napján a kizárólagos dohányárusok reggeli kilencz órától déli 12 óráig, a nem kizárólagos dohányárusok pedig addig kötelesek üzlethelyiségeiket nyitva tartani s az eladást ott közvetiteni, ameddig főüzletük nyitva tartására — az ipari munkának Vasárnap és Szent Istvánnapi szünetelésről szóló 1891. évi XIII. törvényczikk 3. paragrafusa alapján — engedélylyel birnak. Megengedem továbbá, hogy: 1. A katholikus vallást követő dohányárusok husvét, pünkösd, karácsony első napján és urnapján; 2. az ágostai hitvallásu evangelikus, az evangelikus református és az unitárius vallást követő dohányárusok husvét, pünkösd, karácsony első napján, nagypénteken és áldozó csütörtök napján; 3. az izr. vallást követő dohányárusok Roshasono (uj év) két napján és a Jom-Kipur (engesztelő) napján; 4. a görög-keleti román és szerb egyházak vallását követő dohányárusok a husvét, karácsony és pünkösd első napján üzlethelyiségeiket teljesen zárva tarthassák. Jelen rendeletem 1902. évi október hónap elsején lép életbe. Budapesten, 1902. évi szeptember hónap 22-én. — Lukács.

— **Nyomdai munkákat,** *izléses, csinos kivitelben, versenyképes árakon készit, hirlapunk nagyszabásu, a modern technika minden kellékével felszerelt nyomdája. Megrendeléseket átvesz hirlapunk kiadóhivatala. Levélbeli megrendelésre elégséges e czim: „Vörösmarty"-nyomda Devecser.*

Nyomdász tanonczul egy jóházból való szolid magaviseletü fiut, ki a közép iskolákat jósikerrel végezte azonnal felveszünk.

Eladó ház.

Kis Czellben Pápai-utczában a 15. számu (Gömbös Boldizsár-féle) ház rendkivül előnyös fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Venni szándékozóknak bővebb felvilágositást nyujt:

A „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala.

Molnár Lajos

órás, ékszerész és játszerész Kis-Czell.

Van szerencsém szives tudomásul adni, hogy órás és ékszerész üzletemet legujabban

játszerészeti czikkekkel

szereltem fel.

Raktáron tartok: **hőmérőket, orrcsiptetőket** (zwiekker) **szemüvegeket** a legolcsóbb fajtától a legfinomabb kivitelig finomabb kivitelig finom konkáv és convex üvegekkel.

Mindennemü szemüvegeket a legolcsóbban javitok. Továbbá raktáron tartok még valódi

chinai-ezüst

evőeszközöket. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam mély

tisztelettel:

Molnár Lajos

órás, ékszerész és játszerész

4—5 *Kis-Czell.*

Carbolineum

Avenarius szabadalma.

25 év óta elismert fakonzerválóanyag utánzatoktól óvakodni tessék.

Carbolineumgyár:

R. Avenarius Amstetten, N.-Ö.

Iroda: Bécs III/1. Hauptstrasse 18.

Eladási hely: Ländler Sámu kereskedésében

10—10 *Kis-Czell.*

MEGVAN!

ezzel kezdte sok sok beteg, a ki a *Vértes* fel *Sósborszeszt* (Ferenczpálinka) száz meg százféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajától.* Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a pósta — urtó parasztól — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtávolibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy part abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, a ki azt kéri, a póstán ingyen küldünk be

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik mint fájdalomcsillapitó *bedörzsölés.* illetőleg *borogatás*: *köszvény, csuz, meghülés, nyilamlás, szurás, szaggatas* ellen, *fejfájas, bénulás, ficzamodás, gyulladás, daganatok, mell* és *torokbántalmak* ellen. — *Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász* meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaiba uj erőt önt. — Mint kitünő, kellemes *pipereczikk* a legjobb szolgálatot teszi a *fejbőr* erősitésére, elpusztitja a hajhullast okozó korpát; jó a *száj* ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő, a szájat és fogat tisztitó szájvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sosborszesz nagyon hasznal *gyomorgörcs, hasmenés, rosszullét fejfájás* ellen, mint kellemes *üditő ital* stb Különös istenáldása arra felé, a ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az alföldön, — mert ha pár cseppet a vizbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segitségül. Belsőleg egynehány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerüen bedörzsöljük, hogy a baj eimuljék.

Nem csoda tehat hogy az, aki ezen *legkitünőbb, legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használt, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszes kell nekem és **semmi más!**

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz e masénál? — Legalább ugy mondja egyikmásik elárusitó, a kinek az allitólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A Vértes-féle Sósborszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes féle Sósborszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal hevesebb* kell, mint más fajtából, Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kávéskanálnyi; szájvizse 5, legfeljebb 10 cscpp kell a Vértes-féle Sósborszeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes-féle Sósborszesz, a csekélyebb mennyiség daczára a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtáju, vele egyáru nagyobb üveg is igy mégis olcsóbb más fatánál, *minden* tekintetben.

Védjegy

Kicsibe kimérve a Vértes féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, 1 és két koronás czimeti üvegekben.

Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatatott *parasztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon látható.

Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyet nemcsak itthon, hanem külföldön is mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint **Ostende-, Róma-**

Paris- és **London**ban az ottani kiállitáson *első díjakkal*; diszoklevéllel, diszkereszttel és aranyéremmel lett kitüntetve

1 egyszerü üveg *Vértes* féle Sósborszesz kimerito használati utasitással együtt, 1 kor,; 1 dupla üveg $2^1/_2$-szer annyi tartalommal mint egy egy egyszerü, 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertárakban és fűszerkereskedésekben, Kis-Czellben: **Nagy Gyula** ur kereskedésében általában ott, hol plakatok a fenti védjegyes látháttók, valamint közvetlen:

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson.

KOMATITS ERNŐ

órás és ékszerész **Kis-Czellben** (Bazár épület.)

Ajánlja jól felszerelt raktárát valódi **Genfi zsebórákban** arany és ezüstből, mérséket versenyképes árakon.

Ébresztő, inga és **schvarzwaldi** órákat. **Arany, ezüst, toula nikkel** óraláncokat. Óra javitásokat pontosan eszközöl és javitásokért **egy** évi **jótállást** vállal.

Dus választéku raktár a legjobb berlini **szemüvegekben és zwikkerekben** a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Szemüvegek és zwikkerekhez bármiféle rész kapható és azok javitását olcsón eszközlöm.

Tört aranyat és ezüstött ujért becserél, avagy a legmagasabb árban vesz meg. 5—17.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy *himzéshez* teljesen ujonnan felszerelve

„nyomtató intézetet"

rendeztem be és azt a legujabb

mintákkal

szereltem fel, melyet ajánlok a m. t. hölgyközönségnek szives megtekintésre. Bármiféle előnyomtatási munkákat elfogadok és azt a legmérsékeltebb árakon teljesitem.

Ajánlom továbbá *könyvkereskedésemet, könyvkötészetemet és játék áruimat Ruggyanta - bélyegzők* valamint *templomi* felszerelések megrendelését szintén elvállalom. B. megbizásuk kérve maradtam

tisztelettel:

Zsigmond István

1—12 Kis-Czell, Hollósy-tér.

Értesités.

Ezennel értesitem Kis Czell és vidéke közönségét, hogy Kis-Czellben a vasut állomáson

tüzifa raktárt

létesitettem. Megrendeléseket elfogad: **Schöntag Márton** vasuti szállitó Kis-Czell, Scheiber-féle ház Kis-utcza.

Tisztelettel:

Schvarcz Rezső,

4—8 fakereskedő Zala-Kebele.

Eladó urilak.

Vas-Simonyiban eladó egy urilak 3000 □-ol belsőséggel, cselédház, istáló, pajtával és kerttel, mely a vasuti pályatestre dül és az állomástól 20 lépésnyi távolságra esik. Venni szándékozóknak bővebb felvilágositást ad:

Mód Lenárd, ev. lelkész.
Vas-Simonyiban.

Előkelő bevásárlási források:

Uj! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal meghatodhatnak mint aranyozhat: ujsor és képkeretek, szobrok, virágcsaszlik, templomcsillárok stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr., ½ literes üveg frt 1.50, 1 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkek, gyermek czikkszerek, fürdőtanár- és ebédlő asztal-kellékek utazási- és betegápolashoz való tárgyak felől nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

BUTÖROK részletfizetésre **Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél** Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy út közelében.) Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MÖTHLING VILMOS magkereskedőnél Budapesten, Calvin-tér 9. kaphatók a legjobb **gazdasági, konyhakerti, veteményes és virágmagvak.** Árjegyzék ingyen és bérmentve

Kérjük **Neustein Fülöp** czégnek **nashajtó-piruláit,** azelőtt „Frassbet piruláit"-nak nevezve évek óta kitünőeknek bizonyultak, előkelő hősnyui hashajtó- és étvágy-szerül ajánlva. Egy doboz (15 pirulával) 80 fillér. Egy doboz (6 doboz) 120 pirulával 2 korona.

Minden gyógyszertárban kapható.

Neustein-féle gyógyszertár, Bécs, I., Plankengasse 6.

Dupla villanydelejes kereszt vagy R. R. 86967. sz. **szivitő, és fejfájás, melleti: köszvény, asthma** (nehéz légzés), **álmatlanság, fülzúgás, nehéz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, legtájdo, migrain, tehetetlenség, influenza,** valamint minden **idegbántalmaknál.** Azon beteg, aki #6967. sz. készülékem által egész jobb 45 nap alatt meg nem gyógyul, annak visszakapja a pénzet. Ahol már semmi sem használt, oda kérem az en készülékemet megkipróbálni mert vagyok győződve kesztelem biztos hatásáról.

A kis készülék 4 kor. kisebb betegségeknek alkalmazandó. | **A nagy készülék 6 kor.** idült betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusitó hely szabadalmaztatott utánzatai vagy alsóleges szétszerelt a belföldi és külföldi revaszerek:

MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Vadász utcza 42/B. sz. Kálmán-utcza sarok.

DEHMAL KÁROLY

kizárólag kitünő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet

Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar **festek-, kencze- és lakkgyár**

KRAYER E. és T.

— József herczeg udvari szállitója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállitója —

BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorssajtóján Devecseren. 1902.